

Expunere de motive la LEGEA

pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Legea 296/2023 a avut ca obiectiv introducerea unor măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung. Cu toate acestea, forma de redactare a art. 18³ aduce parțial atingere principiului de bază pentru care acesta a fost introdus, și anume suplimentarea încasărilor la nivelul bugetului de stat, precum și principiului nediscriminării din punct de vedere concurențial.

În prezent, legislația fiscală prin raportare la forma de redactare curentă a art. 18³ generează efecte nedorite la nivelul persoanelor juridice române de bunăcredință care desfășoară activități în sectoarele de petrol și gaze naturale, întrucât creează premisele apariției unor condiții discriminatorii necompetitive. Mai mult de atât, printr-o comparație cu forma de redactare a dispozițiilor legale privind impozitul suplimentar datorat de către instituțiile de credit din România (art 18²), se poate observa că aici nu se regăsesc aceleași reguli de impozitare care să conducă la apariția unor condiții discriminatorii la nivelul acestora din urmă, așa cum vom prezenta în continuare.

Observăm, așadar, existența unor măsuri discriminatorii între diversele categorii de persoane juridice române din piața petrolului și gazelor naturale.

Intenția legiuitorului nu a fost să creeze o discriminare la nivelul jucătorilor din piața de petrol și gaze naturale dar, din nefericire, aceasta își va face apariția în condițiile aplicării art. 18³ din Codul fiscal în forma actuală. Cu toate acestea, intenția legiuitorului în privința impozitului suplimentar care este datorat în plus față de impozitul pe profit, așa cum se poate observa și din modalitatea de reglementare la nivelul instituțiilor de credit din Romania potrivit art.18², nu face o distincție între persoanele juridice care au realizat o cifră de afaceri de peste 50.000.000 EUR sau nu.

Astfel, potrivit art. 18² din Codul fiscal toate instituțiile de credit din România, indiferent de cifra de afaceri realizată, datorează impozit suplimentar către bugetul de stat din România.

În acest sens, nu se poate identifica un raționament potrivit căruia impozitul suplimentar în cadrul sectorului de petrol și gaze naturale să creeze o discriminare între operatorii din această piață care au realizat anul precedent o cifră de afaceri de peste 50.000.000 EUR și cei nou înființați sau cei care nu au realizat în anul precedent o cifră de afaceri la nivelul de 50.000.000 EUR, ceea ce conduce la impunerea unui dublu standard din perspectiva condițiilor și principiilor de aplicare a impozitului suplimentar.

Problema care se ridică în acest sens nu este legată principial de obligația de a plăti bugetului de stat impozitul suplimentar, ci de faptul că anumiți participanți din piața românească vor fi obligați la plata acestui impozit suplimentar de 0,5% din cifra de afaceri, fiind defavorizați în fața altor participanți din aceeași piață românească, care nu vor fi obligați la plata unei cote procentuale identice aplicate la cifra de afaceri.

În plus, menținerea în forma actuală a art. 18³ va aduce prejudicii la nivelul bugetului de stat al României, pentru că inclusiv jucătorii de prim rang din piața de petrol și gaze naturale care au avut în anul precedent o cifră de afaceri de peste 50.000.000 EUR au libertatea de a-și înființa societăți, alocând la nivelul acestora o parte din veniturile realizate din aceste activități, eludând astfel, printr-o metodă extrem de facilă, plata integrală a impozitului suplimentar datorat bugetului de stat. Mai mult, chiar dacă o parte din jucătorii de prim rang nu vor face astfel de demersuri, este doar o chestiune de timp până când și aceștia vor fi presați din punct de vedere comercial, prin pierderea clienților/veniturilor și a cotei de piață relevante, să implementeze măsuri similare estompând discriminarea concurențială creată în piață de ceilalți jucători, ceea ce, în final, va conduce la nerealizarea țintelor de încasări preconizate la nivelul bugetului de stat din România în legătură cu impozitul suplimentar aplicabil în sectorul petrolului și gazelor naturale.

Acest lucru se poate observa cu ușurință și din faptul că la nivelul companiilor din sectorul de petrol de pe piața românească există mai mulți jucători care dețin mai multe societăți la nivelul aceluiași beneficiar real sau grupuri de persoane, aspect care de altfel este perfect legal, sau situații în care jucătorii din piața românească și-au înființat recent alte societăți la nivelul aceluiași asociați/acționari, având coduri CAEN similare, prin care se va desfășura același tip de activitate economică. Acest lucru va permite ca, în mod legal, anumite venituri să fie alocate între diversele societăți comerciale deținute, eludându-se astfel plata impozitului suplimentar către bugetul de stat din România.

În aceste condiții, este imperativ a fi introduse măsuri pentru stoparea unor astfel de practici neconcurențiale și eliminarea riscurilor de dezechilibrare la nivel național a sectorului de petrol și gaze naturale ce ar putea aduce atingere inclusiv asupra măsurilor de siguranță energetică la nivelul României.

Astfel, forma actuală a articolului 18³ din Codul Fiscal nu face decât să aducă prejudicii materiale și o discriminare neconcurențială la nivelul jucătorilor de prim rang din piața de petrol și gaze naturale care nu apelează încă la «artificiile legale» menționate anterior, generate de o lacună legislativă, creându-se astfel premisa existenței unui cadru neunitar, precum și a unor pierderi semnificative la nivelul încasărilor la nivelul bugetului de stat.

Prin modificările propuse se urmărește crearea unui cadru unitar echilibrat și echitabil pentru toți jucătorii din piața de petrol și gaze naturale ce activează în piața românească, printr-un comportament fiscal corect care să se dezvolte într-un mediu concurențial real și care să nu permită existența unor standarde duble între aceiași jucători ce activează pe aceeași piață. Competiția este un bun public ce trebuie văzut ca un activ fundamental care contribuie la o societate echilibrată și corectă într-o piață unde oportunitățile sunt prezente pentru toată lumea, în timp ce în cazul apariției unor distorsiuni competiționale, doar foarte puțini vor putea avea de câștigat iar ce cei mai mulți, inclusiv consumatorii finali, vor avea de pierdut.

Având în vedere toate argumentele de mai sus, propunem modificarea prevederilor actuale, în sensul eliminării de la calculul impozitului suplimentar a condiției legate de cifra de afaceri realizată în anul precedent de către contribuabili, asigurându-se astfel un mediu concurențial și un cadru legislativ unitar pentru toți jucătorii ce activează pe această piață, similar cu modul în care este reglementat impozitul suplimentar aplicabil instituțiilor de credit din România.

Totodată, observăm existența unor măsuri discriminatorii la nivelul persoanelor juridice române din piața petrolului și gazelor naturale în comparație cu persoanele juridice străine care activează în aceeași piață din România.

Persoanele juridice străine ce activează în sectorul petrolului și gazelor naturale, mai ales în ceea ce privește activitatea de comercializare a unor astfel de produse pe teritoriul României, se împart în două mari categorii: (i) persoanele juridice străine care și-au înregistrat o sucursală sau un sediu permanent prin care își desfășoară aceste activități, datorând impozit pe profit la nivelul bugetului de stat din România și (ii) persoanele juridice străine care nu au înregistrat o sucursală sau un sediu permanent în România, astfel încât nu fac obiectul impunerii din perspectiva impozitului pe profit în România, fiind supuse, sau nu, unei forme de impozitare în țara de stabilire acolo unde sunt rezidente din punct de vedere fiscal, în funcție de locul conducerii efective.

În consecință, această a doua categorie, a persoanelor juridice nerezidente care nu și-au înregistrat o sucursală sau un sediu permanent pe teritoriul României, neplătind astfel impozit pe profit către bugetul de stat român capătă, implicit în forma actuală a art. 18³, un statut privilegiat din punct de vedere fiscal și prin faptul că, deși folosesc infrastructura existentă pe teritoriul României, resursele umane și tehnice prezente în România, precum și serviciile publice existente pe teritoriul României, sunt excluse de la obligația de a plăti impozit suplimentar în cota de 0,5% la nivelul cifrei de afaceri realizate din livrarea fizică a unor bunuri pe teritoriul României sau prestarea fizică a unor servicii pe teritoriul României, creându-se astfel o nouă formă de discriminare între (i) jucătorii stabiliți în România, care vor fi

obligați să plătească impozit suplimentar și (ii) jucătorii nestabiliți în România, dar care comercializează bunuri și servicii fizic pe teritoriul României și care, chiar și în condițiile în care nu înființează un sediu permanent în România ca urmare a activității defășurate, vor fi scutiți de la plata impozitului suplimentar către bugetul statului român.

În acest mod, contribuabilii existenți care și-au stabilit pe teritoriul României o filială, sucursală sau un sediu permanent vor fi discrimnați în fața contribuabililor străini care, deși livrează bunuri sau prestează servicii fizic pe teritoriul României, utilizând infrastructura existentă în România, nu vor datora impozit suplimentar de 0.5% asupra cifrei de afaceri către bugetul statului român.

Așadar, modificarea legislației fiscale conform propunerilor de mai sus ar elimina posibilitatea existenței unor practici neconcurențiale pe piața românească și ar conduce la protejarea țintelor de încasări la buget preconizate la nivelul României, cât și la măsuri de protecție a consumatorului final, asigurându-se transparență, predictibilitate, echitate și securitate în sector energetic al României.

Față de cele prezentate mai sus, supunem atenției dumneavoastră, spre dezbateră și adoptare, prezenta inițiativă legislativă.

Inițiatori:

Naser Gheorghe Minorități

ТЮЦІАХІ НОКІА АСІ.

ОА'СІСІ ООУСАА
НИКОДИТАН

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu
modificările și completările ulterioare

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Articol unic – Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 688 din data de 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2. alin (1) după litera a), se introduce o nouă literă, lit. a¹) cu următorul cuprins:

”a¹) impozitul suplimentar;”

2. Art. 18² – se abrogă.

3. Art. 18³ – se abrogă.

4. La articolul 25, alin (4) se completeaza cu două noi litere u) si v) cu următorul cuprins:

” u) impozitul minim pe cifra de afaceri determinat potrivit art. 18¹.

v) impozitul specific pe cifra de afaceri determinat conform art. 46¹ si art. 46².”

5. Dupa art. 46 se introduce un nou titlu, Titlul II¹, cu următorul cuprins:

” **Titlul II¹ I Impozit suplimentar**

ART. 46¹ - Impozit suplimentar pentru instituțiile de credit - persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit - persoane juridice străine

(1) Instituțiile de credit - persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit - persoane juridice străine datorează suplimentar impozitului pe profit un impozit specific pe cifra de afaceri calculat prin aplicarea asupra cifrei de afaceri a următoarelor cote de impozitare:

a) 2%, pentru perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2025 inclusiv;

b) 1%, începând cu data de 1 ianuarie 2026.

(2) Pentru aplicarea alin. (1), cifra de afaceri cuprinde:

a) venituri din dobânzi;

b) venituri din dividende;

c) venituri din taxe și comisioane;

d) câștiguri (pierderi) din derecunoașterea activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, net;

e) câștiguri sau pierderi aferente activelor și datoriilor financiare deținute în vederea tranzacționării, net;

f) câștiguri sau pierderi aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere, net;

g) câștiguri sau pierderi aferente activelor și datoriilor financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, net;

h) câștiguri sau pierderi din contabilitatea de acoperire, net;

i) diferențe de curs de schimb (câștig sau pierdere), net;

j) câștiguri sau pierderi din derecunoașterea activelor nefinanciare, net;

k) alte venituri din exploatare.

(3) Impozitul pe cifra de afaceri se calculează, se declară și se plătește trimestrial, astfel:

a) pentru trimestrele I-III, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata;

b) pentru trimestrul IV, până la data de 25 martie inclusiv a anului următor.

(4) Impozitul pe cifra de afaceri se calculează cumulat de la începutul anului fiscal. Impozitul pe cifra de afaceri datorat trimestrial se determină ca diferență între impozitul pe cifra de afaceri calculat cumulat de la începutul anului fiscal și impozitul pe cifra de afaceri datorat pentru perioada anterioară celei de calcul.

(5) Modelul și conținutul declarației impozitului suplimentar se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală se emite în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(6) Impozitul suplimentar reprezintă venit la bugetul de stat și se administrează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, potrivit Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 46² - Impozit suplimentar pentru persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale

(1) Persoanele juridice romane sau straine care in mod individual sau intr-o forma de asociere livreaza bunuri sau presteaza servicii pe teritoriul Romaniei desfășurand activități în sectoarele petrol și gaze naturale, stabilite prin ordin al ministrului finanțelor, alții decât cei prevăzuți la art. 15, datorează suplimentar impozitului pe profit un impozit specific pe cifra de afaceri calculat potrivit alin. (2). Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro a cifrei de afaceri este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile. În sensul prezentului alineat, cifra de afaceri a anului precedent reprezintă diferența dintre veniturile totale (VT) și veniturile care se scad din veniturile totale (Vs), astfel cum sunt definite la alin. (2).

(2) Impozitul specific pe cifra de afaceri prevăzut la alin. (1) se determină astfel:

$ICAS = 0,5\% \times (VT - Vs - I - A)$, unde indicatorii au următoarea semnificație:

ICAS - impozit specific pe cifra de afaceri, determinat cumulat de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul;

VT - venituri totale, determinate cumulat de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul, după caz;

Vs - venituri care se scad din veniturile totale, determinate cumulativ de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul, după caz, reprezentând:

(i) veniturile neimpozabile prevăzute la art. 23 și 24;

(ii) veniturile aferente costurilor stocurilor de produse;

(iii) veniturile aferente costurilor serviciilor în curs de execuție;

(iv) veniturile din producția de imobilizări corporale și necorporale;

(v) veniturile din subvenții;

(vi) veniturile realizate din despăgubiri, de la societățile de asigurare/reasigurare, pentru pagubele produse bunurilor de natura stocurilor sau a activelor corporale proprii;

(vii) veniturile reprezentând accizele care au fost reflectate concomitent în conturile de cheltuieli;

I - valoarea imobilizărilor în curs de execuție ocazionate de achiziția/producția de active, înregistrate în evidența contabilă începând cu data de 1 ianuarie 2024, respectiv începând cu prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024;

A - amortizarea contabilă la nivelul costului istoric aferentă activelor achiziționate/produse începând cu data de 1 ianuarie 2024/prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024. Nu se cuprinde în acest indicator amortizarea contabilă a activelor incluse în valoarea indicatorului I.

(3) Impozitul specific pe cifra de afaceri se calculează, se declară și se plătește trimestrial, astfel:

a) pentru trimestrele I-III, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata;

b) pentru trimestrul IV, până la data depunerii declarației anuale privind impozitul pe profit.

(4) Impozitul specific pe cifra de afaceri se calculează cumulat de la începutul anului fiscal. Impozitul specific pe cifra de afaceri datorat trimestrial se determină ca diferență între impozitul specific pe cifra de afaceri calculat cumulat de la începutul anului fiscal și impozitul specific pe cifra de afaceri datorat pentru perioada anterioară celei de calcul.

(5) Modelul și conținutul declarației impozitului specific pe cifra de afaceri se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Impozitul specific pe cifra de afaceri reprezintă venit la bugetul de stat și se administrează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, potrivit Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Activele luate în calcul, pentru determinarea indicatorilor I și A, prevăzuți la alin. (2), sunt cele stabilite prin ordin al ministrului finanțelor, iar selecția categoriilor de active eligibile se realizează pe baza unor criterii legate de natura activității desfășurate.

(8) În cazul contribuabililor care desfășoară activități în sectoarele prevăzute la alin. (1) și activități de distribuție/ furnizare/transport de energie electrică și gaze naturale și care sunt reglementați/licențiați de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, pentru determinarea impozitului specific, nu

cuprind, în cadrul indicatorilor VT, Vs, I și A din formula de calcul al impozitului specific prevăzută la alin. (2), elementele aferente activităților de distribuție/furnizare/ transport de energie electrică și gaze naturale.

(9) Contribuabilii care desfășoară exclusiv activități de distribuție/furnizare/transport de energie electrică și gaze naturale și care sunt reglementați/licențiați de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei nu intră sub incidența prezentului articol.

(10) Prevederile prezentului articol se aplică pentru perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2025, iar pentru contribuabilii care intră sub incidența prevederilor art. 16 alin. (5) se aplică pentru perioada cuprinsă între anul fiscal modificat care începe în anul 2024 și anul fiscal modificat care se încheie în anul 2026.

(11) Contribuabilii care scad valoarea imobilizărilor în curs de execuție/activelor potrivit indicatorilor I și A din cadrul alin. (2) au obligația de a păstra în patrimoniu activele respective cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. În cazul nerespectării acestei condiții, pentru sumele respective se recalculează impozitul suplimentar și se percep creanțe fiscale accesorii potrivit Codului de procedură fiscală, din trimestrul scăderii acestora, potrivit alin. (2). În acest caz, contribuabilul are obligația depunerii declarației fiscale rectificative, după caz. Nu intră sub incidența acestor prevederi activele care se înscriu în oricare dintre următoarele situații:

- a) sunt transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii;
- b) sunt înstrăinate în procedura de lichidare/faliment, potrivit legii;
- c) sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și înlocuite, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de contribuabil. În cazul activelor furate, contribuabilul demonstrează furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare;
- d) sunt scoase din patrimoniu ca urmare a îndeplinirii unor obligații prevăzute de lege.

- (12) Veniturile obținute de persoane nerezidente din tranzacțiile prevăzute la alin. (1) nu fac parte din domeniul de aplicare a convențiilor de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu alt stat.
- (13) In termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei Legi se vor publica prin Ordin al Ministrului Finantelor Publice instructiunile de inregistrare, declarare si plata a impozitului suplimentar pentru contribuabilii persoane juridice romane sau straine care in mod individual sau intr-o forma de asociere livreaza bunuri sau presteaza servicii pe teritoriul Romaniei desfășurand activități în sectoarele petrol și gaze naturale.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**P PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR
Alfred-Robert Simonis**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI
Nicolae Ionel Ciucă**